

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 28 stycznia 2022 r.

PS-II.431.5.4.2021.7.8

Pan
Marek Pakowski
Wójt Gminy Brodnica
ul. Parkowa 2
63-112 Brodnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 1, 2 i 4 w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 i art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464 ze zm.)

kontrolerzy:

- Marta Maćkowska-Wieczorek – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, jako kierownik kontroli,
- Magdalena Ratajczak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu,

przeprowadzili w dniach od 22 listopada 2021 r. do 10 grudnia 2021 r. kontrolę w Urzędzie Gminy Brodnica, ul. Parkowa 2, 63-112 Brodnica.

Przedmiot kontroli obejmował realizację świadczeń rodzinnych oraz zasiłku dla opiekuna. Kontrolą objęto okres od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia zakończenia kontroli.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze zakreślonym celami kontroli oceniono pozytywnie, z nieprawidłowościami.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych oraz legalność wydanych decyzji, w tym w szczególności:

- sprawdzono termin złożenia, poprawność wypełnienia i zgodność informacji zawartych we wnioskach o ww. świadczenia z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466),
- sprawdzono kompletność dokumentacji niezbędnej do ustalenia uprawnień do świadczeń i jej zgodność z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.), zwaną dalej „ustawą o świadczeniach rodzinnych”, oraz ww. rozporządzeniem,
- sprawdzono udokumentowanie i prawidłowość ustalenia dochodu zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz. 1481),
- kontroli poddano wydane przez organ właściwy decyzje w zakresie przyznanych świadczeń i ich zgodność z wnioskami, z przepisami ww. rozporządzeń oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.), zwanym dalej „KPA”,
- sprawdzono terminowość postępowania.

Zakres kontroli obejmował również wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297), jednakże w trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż w okresie objętym kontrolą nie wypłacono żadnych zasiłków dla opiekuna w związku z brakiem osób uprawnionych do pobierania tego świadczenia na terenie Gminy Brodnica. Powyższe potwierdzono stosownym oświadczeniem (dowód: akta kontroli, str. 34).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 i 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych prowadzi organ właściwy (prezydent, burmistrz, wójt), który może upoważnić, w formie pisemnej (...) kierownika ośrodka pomocy społecznej (...), a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej (...) do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w ww. sprawach.

Jednostką realizującą zadanie w Gminie Brodnica jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodnicy, zwany dalej „OPS” lub „Ośrodek” (dowód: Załącznik nr 1).

Wójt Gminy Brodnica upoważnił Kierownik OPS w Brodnicy do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Ponadto, stosowne upoważnienie Wójta Gminy Brodnica do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji posiada starszy pracownik socjalny. Upoważnienie jest ważne w czasie zastępowania Kierownik OPS w Brodnicy.

Realizacją technicznych kwestii związanych ze świadczeniami rodzinnymi zajmuje się również inspektor ds. świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, funduszu alimentacyjnego, dodatku energetycznego, karty dużej rodziny, świadczenia określonego art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczeń dobry start, świadczenia wychowawczego (dowód: Załącznik nr 1).

Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przypadku upoważnienia kierownika ośrodka pomocy społecznej (...) tworzy się komórkę organizacyjną do realizacji świadczeń rodzinnych.

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu świadczeń rodzinnych były realizowane na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, funduszu alimentacyjnego, dodatku energetycznego, karty dużej rodziny, świadczenia określonego art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczeń dobry start, świadczenia wychowawczego (dowód: Załącznik nr 1).

Do zadań pracownika zatrudnionego na ww. stanowisku należy w szczególności:

- przygotowywanie i wykonywanie technicznych prac związanych z wydawaniem, przyjmowaniem, kompletowaniem, sprawdzaniem poprawności wniosków, rejestrowaniem w programie informatycznym, ustalaniem prawa do świadczeń wynikających m.in. z ww. ustawy,
- sporządzanie zaświadczeń, przygotowywanie projektów decyzji, postanowień oraz wszelkich innych pism w zakresie ww. świadczeń,
- udzielanie informacji w zakresie ww. świadczeń,
- obsługa programów informatycznych w zakresie powierzonych zadań,
- współpraca w zakresie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu,
- przyjmowanie odwołań od decyzji i przygotowywanie ich do przekazania wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu,
- sporządzanie list wypłat ww. świadczeń (w tym należnych składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i ubezpieczenie zdrowotne),
- zgłaszanie osób do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych na podstawie obowiązujących przepisów,
- terminowe przygotowywanie i wysyłanie sprawozdań z realizacji ww. świadczeń, w tym także w formie elektronicznej,
- prowadzenie teczek rzeczowych świadczeniobiorców zgodnie z jednolitym wykazem akt,
- wprowadzanie do systemów informatycznych danych niezbędnych do wydawania projektu decyzji w sprawach ustalenia prawa do ww. świadczeń (dowód: Załącznik nr 1).

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych, do OPS wpłynęło:

- 358 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,

- 54 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 18 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 37 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 10 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego,
- 6 wniosków o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego (dowód: akta kontroli, str. 14-33).

Kontroli poddano postępowania przeprowadzone przez OPS w związku ze złożonymi:

- 10 wnioskami o świadczenie rodzinne z dodatkami, co stanowi 2,79% ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o zasiłek pielęgnacyjny, co stanowi 11,11% ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o świadczenie pielęgnacyjne, co stanowi 33,33% ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, co stanowi 16,22% ogółu złożonych wniosków,
- 4 wnioskami o świadczenia rodzicielskie, co stanowi 40% ogółu złożonych wniosków,
- 6 wnioskami o specjalny zasiłek opiekuńczy, co stanowi 100% ogółu złożonych wniosków.

Próbką kontrolną objęto wnioski, które wpłynęły w okresie objętym kontrolą:

- w przypadku zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami – 5 pierwszych wniosków w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 lipca 2020 r., oraz 5 pierwszych wniosków w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 stycznia 2021 r.,
- w przypadku zasiłku pielęgnacyjnego – 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 lipca 2020 r., oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 stycznia 2021 r.,
- w przypadku świadczeń pielęgnacyjnych – 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 lipca 2020 r., oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do

ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 stycznia 2021 r.,

– w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka – 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 lipca 2020 r., oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 stycznia 2021 r.,

– w przypadku świadczenia rodzicielskiego – 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 lipca 2020 r., oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 stycznia 2021 r.,

– w przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego – 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 lipca 2020 r., oraz 3 pierwsze wnioski w sprawie ustalenia prawa do ww. świadczenia wraz z materiałem zebrany w sprawie, które wpłynęły od dnia 1 stycznia 2021 r.

Skontrolowane postępowania opisano szczegółowo w Załącznikach nr 2-7.

W przypadku większości skontrolowanych spraw prawidłowo ustalano dochód rodziny. Wysokość przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna, a w przypadku świadczenia pielęgnacyjnego – z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2019 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2020 (M. P. z 2019 r. poz. 1067) oraz obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 listopada 2020 r. w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2021 (M. P. z 2020 r. poz. 1031). Co do zasady, w kontrolowanych sprawach prawidłowo ustalano też

okres przysługiwania świadczenia, uwzględniając w szczególności przepisy art. 24 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 oraz art. 42 KPA. Ponadto, decyzje zawierały wszystkie składniki decyzji administracyjnych określone w art. 107 § 1 KPA.

W większości skontrolowanych spraw ustalenie prawa oraz wypłata świadczeń następowały na wniosek, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Na wszystkich wnioskach widniała data wpływu wniosku do OPS.

Prawidłowo stosowano również przepisy art. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych, stanowiący o warunkach przyznania świadczeń.

Pracownicy Ośrodka pozyskiwali/dokonywali weryfikacji informacji, o których mowa w art. 23b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w szczególności:

- informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.) (dochód, składki na ubezpieczenia społeczne odliczane od dochodu, należny podatek),
- informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek, a także, w razie konieczności, innych informacji niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń.

W przypadku uzyskania w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochodu z gospodarstwa rolnego w aktach sprawy znajdowały się stosowne zaświadczenia właściwego organu gminy/oświadczenia o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

Jeżeli wnioskodawca bądź któryś z członków rodziny osiągnął w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochody inne niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, do akt sprawy również załączano oświadczenie dotyczące tych dochodów.

Do wniosków załączano także:

- orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpisy protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpisy zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną.

W aktach sprawy częściowo znajdowała się również dokumentacja potwierdzająca datę, rodzaj i wysokość dochodów utraconych, a w przypadku dochodów uzyskanych – rodzaj i datę uzyskanego dochodu, a także odpowiednio liczbę miesięcy, przez które dochód był uzyskiwany (w przypadku dochodu uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy) oraz wysokość dochodu uzyskanego przez członka rodziny w miesiącu następującym po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu (w przypadku dochodu uzyskanego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy).

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowały się zaświadczenia pracodawcy o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy, oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego i świadczenia pielęgnacyjnego złożone wnioski zawierały oświadczenia o braku podejmowania lub rezygnacji z zatrudniania lub innej pracy zarobkowej w celu opieki nad osobą niepełnosprawną. Ponadto, w aktach spraw z zakresu specjalnego zasiłku opiekuńczego znajdowały się wywiady środowiskowe przeprowadzane na podstawie art. 23 ust. 4e i 4g ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości oraz przyczyny i skutki ich powstania:

1. Błędy w decyzjach administracyjnych, ustalających prawo do świadczeń rodzinnych, polegające na:
  - a) błędach w podstawach prawnych,
  - b) błędach w rozstrzygnięciach decyzji,
  - c) błędach w uzasadnieniach decyzji.
2. Błędy w zakresie ustalenia dochodu rodziny.
3. Błędy w zakresie ustalania okresu przysługiwania świadczenia.
4. Ustalanie z urzędu prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.
5. Nieprzestrzeganie wyznaczonego stronie terminu na uzupełnienie brakujących dokumentów.
6. Brak weryfikacji okoliczności sprawowania opieki po ustaleniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.
7. Przyjmowanie niepoprawnie/niekompletnie wypełnionych lub niepodpisanych wniosków.
8. Braki w zakresie dokumentów potwierdzających utratę/uzyskanie dochodu.

Ad. 1

a) We wszystkich decyzjach opisanych w Załącznikach nr 2-7 ujawniono błędy w podstawach prawnych, które – w zależności od rodzaju świadczenia – polegały na:

- nieprecyzyjnym wskazywaniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- powoływaniu się w podstawie prawnej na przepis ustawy o świadczeniach rodzinnych uchylony na dzień wydania decyzji,
- ogólnym wskazywaniu aktów wykonawczych do ustawy o świadczeniach rodzinnych, bez powoływania ich konkretnych przepisów, mających zastosowanie w danej sprawie,
- powoływaniu przepisów nieznajdujących zastosowania w danym stanie faktycznym,
- niepowołaniu odpowiedniego rozporządzenia regulującego wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2021 r.,
- braku aktualizacji adresów publikacyjnych ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz KPA (powołując źródło publikacji aktu prawnego nie wskazano, iż posiada on zmiany).

Podstawa prawna decyzji jest, zgodnie z art. 107 § 1 KPA, jednym z elementów obowiązkowych decyzji administracyjnej. W orzecznictwie podkreśla się konieczność

dokładnego powoływania podstawy prawnej decyzji, ze wskazaniem wszystkich, mających zastosowanie w danej sprawie, przepisów prawa materialnego i formalnego oraz podaniem źródeł publikacji. W sytuacji, gdy dany artykuł dzieli się na kilka ustępów, podzielonych również na litery, brak wskazania który z ustępów tego przepisu znajduje w sprawie zastosowanie, narusza ten wymóg (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 października 2007 r., II GSK 177/07, LEX nr 399157).

Podając w decyzji podstawę prawną jej wydania, organ powinien wskazać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub tekstu jednolitego danego aktu prawnego oraz podać dane dotyczące jego ostatniej nowelizacji, gdyż spełnienie tego wymogu umożliwi stronom pełną identyfikację przepisu w kontekście całego obowiązującego aktu prawnego (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 8 listopada 2005 r., VII SA/Wa 431/05, LEX nr 199039).

Należy ponadto zauważyć, że decyzja administracyjna w sposób jednostkowy i władczy reguluje sytuacje danego podmiotu, a co za tym idzie – podstawa prawna powinna jak najdokładniej wskazywać przepisy upoważniające organ administracji publicznej do działania w tym zakresie. Stosowanie nieprecyzyjnych podstaw prawnych może skutkować wprowadzeniem klientów OPS w błąd co do ich sytuacji prawnej.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika OPS, powyższe błędy zostaną wyeliminowane. Ponadto, wskazano, że w dniu 7 grudnia 20221 r. pracownikowi obsługującemu świadczenia rodzinne zwrócono uwagę na konieczność dokładnego i rzetelnego oraz zgodnego z obowiązującymi przepisami konstruowania podstaw prawnych decyzji (dowód: akta kontroli, str. 89).

b) Rozstrzygnięcie, jest zgodnie z art. 107 § 1 pkt 5 KPA, elementem obowiązkowym decyzji administracyjnej. Rozstrzygnięcie, określane mianem osnowy lub sentencji decyzji, stanowi jej zasadniczy element. Wyraża rezultat stosowania normy prawa materialnego do konkretnego przypadku w kontekście określonych okoliczności faktycznych i materiału dowodowego. Konkretyzacja prawa dokonuje się w rozstrzygnięciu, nie zaś w innych elementach decyzji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 22 października 2021 r., II SA/Rz 1359/21, LEX nr 3247110). Wobec powyższego, rozstrzygnięcie winno zostać sformułowane w sposób dokładny, zrozumiały i jednoznaczny.

Uchybienia w powyższym zakresie stwierdzono w następujących sprawach:

- świadczenie rodzicielskie – stwierdzono w 1 na 4 skontrolowane sprawy (poz. 3 Załącznika nr 7), co stanowi 25% wszystkich spraw podlegających kontroli w zakresie świadczenia rodzicielskiego. Błąd polegał na wpisaniu danych wnioskodawczynie (matki dziecka) jako osoby, na którą przyznane zostało świadczenie rodzicielskie,
- zasiłek pielęgnacyjny – stwierdzono w 1 na 6 skontrolowanych spraw (poz. 4 Załącznika nr 4), co stanowi 16,67 % wszystkich spraw podlegających kontroli w zakresie przyznania zasiłku pielęgnacyjnego. Błąd polegał na omyłkowym wpisaniu daty początkowej uprawnienia (zamiast 1 grudnia 2019 r. wpisano 31 grudnia 2019 r.).

Zgodnie z wyjaśnieniami przekazanymi przez Kierownik OPS, powyższe błędy wynikają z omyłek i błędów pisarskich, jednak nie mają wpływu na uprawnienia do świadczeń oraz ich wypłatę (dowód: akta kontroli, str. 90).

c) Jak stanowi art. 107 § 1 pkt 6 KPA, do elementów decyzji administracyjnej zalicza się również uzasadnienie faktyczne i prawne.

Uchybienia w zakresie uzasadnienia decyzji stwierdzono w 2 na 10 spraw (poz. 3 i 7 Załącznika nr 2) dotyczących zasiłku rodzinnego, co stanowi 20% wszystkich spraw dotyczących przyznania zasiłku rodzinnego. W sprawach tych uzasadnienie decyzji nie było zgodne z wnioskiem strony oraz z rozstrzygnięciem (w uzasadnieniach wskazano, że stronie przyznano zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, o które nie wnioskowała).

Jak wynika z wyjaśnień Kierownik OPS, powyższe rozbieżności między treścią uzasadnienia a wnioskiem strony są wynikiem błędu pracownika. Dodatki, o których mowa w uzasadnieniu, Ośrodek przyznał stronom wcześniejszymi decyzjami, a przy wydawaniu kolejnych nie usunięto przyznanych świadczeń z uzasadnienia (dowód: akta kontroli, str. 89 i 90).

Należy stwierdzić, że uchybienia w powyższym zakresie mogą wprowadzać wątpliwości co do treści uprawnień przyznanych stronie decyzją.

Ad. 2

Zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2, art. 15b ust. 2 i art. 16a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz § 1 pkt 1, 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących

podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokość świadczeń rodzinnych oraz wysokość zasiłku dla opiekuna:

- zasiłek rodzinny przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł,
- jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy (tj. 764,00 zł).

Błędy w obliczaniu dochodu rodziny w przypadku świadczeń, których przyznanie uzależnione jest od dochodu, stwierdzono w następujących sprawach:

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – dotyczy 4 na 6 skontrolowanych spraw, co stanowi 66,67 % spraw podlegających kontroli w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (poz. 1,2,4,5 Załącznika nr 3),
- specjalny zasiłek opiekuńczy – dotyczy 1 na 6 skontrolowanych spraw, co stanowi 16,67% spraw podlegających kontroli w zakresie specjalnego zasiłku opiekuńczego (poz. 4 Załącznika nr 5),
- zasiłek rodzinny – dotyczy 3 na 10 skontrolowanych spraw, co stanowi 30% spraw podlegających kontroli w zakresie zasiłku rodzinnego (poz. 1,3, 10 Załącznika nr 2).

Błędne obliczenie dochodu w przytoczonych sprawach nie miało wpływu na uprawnienie stron do pobierania świadczeń, tj. nie powodowało przekroczenia kryterium dochodowego.

Jak ustalono w toku czynności kontrolnych, powyższe błędy wynikały z różnych przyczyn, w tym m. in. z:

- nieprzeliczenia kwoty należnego podatku odpowiednio do wysokości zarobków każdego z małżonków w przypadku, gdy występuje utrata dochodów jednego z małżonków,
- nieuwzględnienia podczas ustalania dochodu rodziny wytycznych zawartych w art. 5 ust. 4

i 4a ustawy w sytuacjach utraty/uzyskania dochodu przez członków rodziny (zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy w przypadku utraty dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, nie uwzględnia się dochodu utraconego; art. 5 ust. 4a ustawy stanowi, iż w przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając dochód członka rodziny, osoby uczącej się lub dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których ten dochód był uzyskiwany, jeżeli dochód ten uzyskiwany jest w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych),

– błędów rachunkowych i niedopatrzeń.

Jak wynika z wyjaśnień Kierownik OPS, błędne ustalenia dochodu nie rzutują na prawo do przyznawanych świadczeń i wynikają z pośpiechu pracownika. Wskazano również, że pracownikowi zwrócono uwagę na konieczność dokładnego i rzetelnego obliczania dochodów (dowód: akta kontroli, str. 89)

Ad. 3

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami (...).

Uchybienia w powyższym zakresie stwierdzono w 2 na 6 skontrolowanych spraw dotyczących zasiłku pielęgnacyjnego, tj. 33,33% skontrolowanych spraw z zakresu zasiłku pielęgnacyjnego (poz. 1 i 3 Załącznika nr 4).

W sprawie opisanej pod poz. 1 Załącznika nr 4 strona złożyła wniosek w dniu 28 stycznia 2021 r., natomiast zasiłek pielęgnacyjny przyznano od dnia 1 kwietnia 2021 r.

Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Kierownik OPS, w powyższej sprawie wnioskodawca złożył niekompletny, tj. niezawierający orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wniosek (dowód: akta kontroli, str. 90).

Wyjaśnień tych nie można uznać za uzasadnione z uwagi na fakt, iż wnioskodawca do wniosku dołączył orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o trwałej niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Z art. 5 ust. 1a ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.) wynika, że orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Powyższe wynika również bezpośrednio z art. 3 pkt 21 lit. e ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, że Ilekroć w ustawie jest mowa o znacznym stopniu niepełnosprawności, oznacza to również niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W sprawie opisanej pod poz. 3 Załącznika nr 4 zasiłek pielęgnacyjny przyznano od dnia 1 lutego, natomiast wniosek wpłynął w dniu 18 stycznia 2021 r.

Jak wynika z wyjaśnień Kierownik OPS, w dniu 18 stycznia 2021 r., tj. wtedy, kiedy wpłynął wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, obowiązywała decyzja przedłużająca zasiłek pielęgnacyjny, wydana w związku z ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.). Na jej podstawie, w dniu 20 stycznia 2021 r. zostało wypłacone świadczenie (dowód: akta kontroli, str. 90).

Wyjaśnień tych nie można uznać za uzasadnione, bowiem zgodnie z art. 15h ust. 1 pkt 2 ww. ustawy o szczególnych rozwiązaniach (...) orzeczenia o niepełnosprawności zachowują ważność do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Wraz z upływem ważności poprzedniego orzeczenia (spowodowanym wydaniem nowego orzeczenia) przestała również obowiązywać decyzja przedłużająca z mocy prawa prawo do zasiłku pielęgnacyjnego.

W przedmiotowej sprawie nowe orzeczenie zostało wydane w dniu 17 grudnia 2020 r., do OPS wpłynęło w dniu 18 stycznia 2021 r., a więc organ wypłacając zasiłek w dniu 20 stycznia 2021 r. posiadał już wiedzę o nowym orzeczeniu.

Ad. 4

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, rodziny zastępczej niezawodowej, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej, a także osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359) ciąży obowiązek alimentacyjny.

W przypadku 3 na 6 spraw, w których przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (co stanowi 50% wszystkich skontrolowanych spraw, w których przyznano dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego; poz. 1, 2 i 4 Załącznika nr 2) prawo do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przyznano pomimo brakuawnioskowania przez klienta o ustalenie prawa do przedmiotowego dodatku (we wniosku klient nie zazaczył, iż ubiega się o przyznanie ww. dodatku). Niezależnie od powyższego, stronom postępowań przyznano dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

W złożonych na tę okoliczność wyjaśnieniach Kierownik OPS wskazała, iż podczas weryfikacji wniosków pracownik nie zauważył, iż klient nie zazaczył przedmiotowego dodatku. Z wniosku wynikało, iż wnioskodawcy przysługuje prawo do dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Wskazano również, iż w związku z powyższym pracownika przyjmującego wnioski pouczone o konieczności dokładnego i rzetelnego sprawdzania składanych przez klientów wniosków (dowód: akta kontroli, str. 89).

Ad. 5

Zgodnie z art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W przypadku 1 na 10 spraw, w których wnioskowano o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego (co stanowi 10% wszystkich skontrolowanych spraw, w których wnioskowano o ustalenie prawa do ww. zasiłku; poz. 6 Załącznika nr 2) stronę wezwano do uzupełnienia

brakującej dokumentacji w terminie 14 dni od doręczenia wezwania. Przedmiotowe wezwanie, datowane na dzień 15 stycznia 2021 r., zostało doręczone stronie w dniu 20 stycznia 2021 r. W związku z nieuzupełnieniem braków, w dniu 3 lutego 2021 r. (tj. w 14. dniu wyznaczonego terminu) stronie przekazano informację o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia, mimo iż strona mogła jeszcze uzupełnić wniosek (np. korzystając z możliwości określonej w art. 57 § 5 KPA). Powyższe stanowi naruszenie prawa procesowego strony.

Z wyjaśnień złożonych przez Kierownik OPS wynika, iż stronie przekazano informację o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia przed upływem terminu na dostarczenie dokumentów w związku z telefoniczną informacją wnioskodawcy, że ww. brak nie zostanie uzupełniony. Jednocześnie wskazano, że w aktach sprawy brak jest notatki z przedmiotowej rozmowy telefonicznej (dowód: akta kontroli, str. 89).

Ad. 6

Zgodnie z art. 23 ust. 4e i 4f ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, organ właściwy zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej (...) o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu weryfikacji okoliczności dotyczących sprawowania opieki, o której mowa w art. 16a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Aktualizację wywiadu przeprowadza się po upływie 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który ustalone zostało prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do sprawowania opieki, o której mowa w art. 16a ust. 1 ustawy.

Z kolei zgodnie z art. 15o ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach (...), z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 przyznawanie lub aktualizacja prawa do świadczeń opiekuńczych, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, oraz zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w szczególności osobie, która została poddana kwarantannie w związku z podejrzeniem o zakażenie lub o chorobę zakaźną, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sprawowania opieki może nastąpić w szczególności na podstawie:

1) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym oraz

2) dokumentów lub oświadczeń, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby ubiegającej się o świadczenie lub je otrzymującej lub od członków jej rodziny.

W przypadku 2 na 6 spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego (co stanowi 33,33% wszystkich skontrolowanych spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do ww. świadczenia; poz. 1 i 5 Załącznika nr 5) aktualizacje wywiadów przeprowadzono odpowiednio po 9 oraz 8 miesiącach. Jednocześnie w aktach sprawy nie znajdowały się żadne dokumenty potwierdzające weryfikację okoliczności sprawowania opieki w sposób określony w art. 15o ust. 2 ww. ustawy o szczególnych rozwiązaniach (...) w okresie po upływie 6 miesięcy, do czasu przeprowadzenia aktualizacji wywiadu.

Z wyjaśnień złożonych przez Kierownik OPS wynika, iż aktualizacje wywiadów środowiskowych w ww. sprawach przeprowadzono z opóźnieniem z uwagi na fakt, iż w przypadających terminach przeprowadzenia wywiadów panowała III fala pandemii COVID-19 (dowód: akta kontroli, str. 90).

Ad. 7

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, wniosek zawiera odpowiednio:

- 1) nazwę i adres organu właściwego;
- 2) wskazanie świadczenia rodzinnego, którego wniosek dotyczy;
- 3) dane dotyczące wnioskodawcy i członków rodziny wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL - numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz, o ile je posiada - adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 4) wskazanie, na kogo wnioskodawca wnosi o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych;
- 5) wskazanie, czy w skład rodziny wchodzi dziecko lub inna osoba legitymująca się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

- 6) wskazanie organu emerytalno-rentowego, do którego są opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne za członka rodziny;
- 7) wskazanie danych dotyczących sytuacji dochodowej członków rodziny;
- 8) informacje o członkach rodziny przebywających poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) klauzulę następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia."

Ponadto, wniosek powinien spełniać ogólne wymagania dotyczące podań, zawarte w KPA.

W części spraw podlegających kontroli znajdowały się wnioski wypełnione niepoprawnie/kompletnie/wnioski niepodpisane. Powyższe stwierdzono w przypadku następujących świadczeń:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami – w przypadku 6 na 10 spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego (co stanowi 60% wszystkich skontrolowanych spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do ww. świadczeń; poz. 1, 3, 5, 6, 7 i 9 Załącznika nr 2),
- specjalny zasiłek opiekuńczy – w przypadku 6 na 6 spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego (co stanowi 100% wszystkich skontrolowanych spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do ww. świadczenia; poz. 1-6 Załącznika nr 5),
- świadczenie pielęgnacyjne – w przypadku 3 na 6 spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (co stanowi 50% wszystkich skontrolowanych spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do ww. świadczenia; poz. 2-4 Załącznika nr 6),
- świadczenie rodzicielskie – w przypadku 2 na 4 sprawy, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego (co stanowi 50% wszystkich skontrolowanych spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do ww. świadczenia; poz. 2 i 3 Załącznika nr 7).

W złożonych na tę okoliczność wyjaśnieniach Kierownik OPS wskazała, iż powyższe wynika z przeoczenia pracownika. Podkreślono, że wnioski są weryfikowane w momencie ich przyjmowania, jednakże znaczna część wniosków wpływa do Ośrodka bez bezpośredniego kontaktu pracownika z wnioskodawcą, co jest związane z sytuacją epidemiologiczną. Ponadto, wskazano, że w dniu 7 grudnia 2021 r. pracownika pouczono o konieczności

weryfikacji składanych wniosków oraz że ww. braki nie mają wpływu na prawo do świadczeń (dowód: akta kontroli, str. 89).

Ad. 8

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Powyższe wynika również z § 5 pkt 3 lit. g-i rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, zgodnie z którym ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:

- dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu,
- dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany - w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
- dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu – w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

W części spraw podlegających kontroli w aktach sprawy stwierdzono brak ww. dokumentów. Powyższe stwierdzono w przypadku następujących świadczeń:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami – w przypadku 3 na 10 spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego (co stanowi 30% wszystkich skontrolowanych spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do ww. świadczeń; poz. 1, 2 i 8 Załącznika nr 2),
- specjalny zasiłek opiekuńczy – w przypadku 1 na 6 spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego (co stanowi 16,67% wszystkich

skontrolowanych spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do ww. świadczenia; poz. 4 Załącznika nr 5),

– jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – w przypadku 2 na 6 spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (co stanowi 33,33% wszystkich skontrolowanych spraw, w których wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do ww. świadczenia; poz. 1 i 3 Załącznika nr 3).

W złożonych na tę okoliczność wyjaśnieniach Kierownik OPS wskazała: „Od dnia 7 grudnia 2021 r. OPS będzie wymagał od wnioskodawców dokumentów potwierdzających utratę/uzyskanie dochodu lub oświadczenia o utracie/uzyskaniu dochodu. Do tej pory sytuacji takie wnioskodawcy zgłaszali ustnie. Ponadto, wskazano, że fakty utraty/uzyskania dochodu były weryfikowane, jednak nie pobierano wydruków z systemów PUP-ZUS/E-PODATKI (dowód: akta kontroli, str. 89).

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Powoływanie w podstawach prawnych decyzji aktualnych i mających zastosowanie w rozpatrywanej sprawie przepisów prawa formalnego i materialnego, z podaniem odpowiedniego ustępu i litery danej regulacji oraz aktualnego jej publikatora.
2. Prawidłowe ustalanie okresu przysługiwania świadczeń.
3. Dochowanie staranności w zakresie:
  - konstruowania rozstrzygnięć oraz uzasadnień wydawanych decyzji,
  - ustalania dochodu rodziny,
  - gromadzenia niezbędnej dokumentacji, w taki sposób, by zarówno wnioski, jak i wymagane oświadczenia, zawierały wszystkie informacje wymagane przepisami rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.
4. Ustalanie prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego wyłącznie na wniosek klienta.
5. Przestrzeganie wyznaczonych na podstawie art. 24a ustawy o świadczeniach rodzinnych terminów do uzupełnienia wniosku/dokumentacji.

6. Weryfikowanie okoliczności sprawowania opieki po ustaleniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w odpowiednim terminie, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Monika Donke-Cieślewicz

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*